

Stichting EHS
Elektro Hypersensitiviteit - EHS

Jaarverslag 2017

Voorjaar 2018

Stichting Elektrohypersensitiviteit (EHS)
Statutair gevestigd te Hoofddorp

info@stichtingEHS.nl

Bankrekening: NL83 INGB 0003478207
BIC: INGBNL2A
KvK: 09167685
www.stichtingEHS.nl

Inhoudsopgave:

Inleiding	3
Stichting EHS	3
Verwezenlijking doelstelling	4
Organisatie	4
Activiteiten in 2017	5
Inleiding	5
15 ^e Landelijke contactdag	5
Informatielijn 0900 9266.....	5
Kennisplatform EMV en gezondheid	6
Politiek.....	7
Regionale contactdagen	7
Financieel jaarrapport 2017	8
Balans per 31 december 2017	9
Staat van baten en lasten	10
Toelichting algemeen.....	11
Toelichting op de balans 2017	12
Toelichting op de staat van baten en lasten 2017	13

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag van de Stichting Elektrohypersensitiviteit (EHS) voor het jaar 2017.

STICHTING EHS

De stichting EHS is opgericht op 23 januari 2007 bij akte en ingeschreven bij de kamer van Koophandel onder nummer 09167685.

EHS is het verschijnsel dat mensen last hebben van sommige stralingsfrequenties van apparaten waarbij zij gezondheidsproblemen vertonen. De gezondheidsklachten zijn divers echter per individu kenmerkend bij blootstelling aan de specifieke stralingsfrequenties waarvoor ze gevoelig zijn. Daarbij geldt 'stralingsbelasting weg, klacht(en) weg'.

De stichting heeft als missie "Mensen leren omgaan met elektromagnetische velden".

Realisatie van deze missie vindt plaats op drie verschillende werkgebieden: kennis en informatie, belangenbehartiging en individuele ondersteuning.

Het bestuur wordt gevormd door 4 personen:

Voorzitter	J. Timmer
Secretaris	R. van der Boom
Penningmeester	M. Schumacher
Leden	I. van der Klaauw

In de loop van 2017 zijn enkele functies binnen de bestaande bezetting verschoven. R. van der Boom heeft het voorzitterschap op zich genomen en de functie van secretaris is verschoven naar I. van de Klaauw.

De stichting is statutair gevestigd aan de Louisahoeve 57, 2131 MP in Hoofddorp.

De stichting heeft geen winstoogmerk. Bestuurders ontvangen geen beloning.

Het vermogen van de stichting EHS wordt gevormd door:

- subsidies, donaties, schenkingen en legaten
- opbrengsten uit activiteiten (lezingen, nieuwsbrieven, advertenties).

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Per 1 januari 2008 heeft de stichting de ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling). De ANBI-status geeft een aantal belastingvoordelen, zo mogen donateurs en vrijwilligers onder bepaalde voorwaarden hun giften aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting.

Verwezenlijking doelstelling

Het doel van de stichting EHS wordt op de volgende wijze verwezenlijkt:

- 1) Het doen of bevorderen van onderzoek naar probleem veroorzakende apparaten en installaties en naar de wijze waarop gezondheidsklachten bij elektro-overgevoeligen tot uiting komen.
- 2) Informatie geven over EHS aan individuele personen, groepen, bedrijven, overheden e.a.
- 3) Elektro-overgevoelige personen ondersteunen in hun streven naar elektromagnetisch schone woon- en werkomstandigheden.
- 4) Participeren in landelijke discussiegroepen en overlegorganen en samenwerken met andere organisaties die de bewustwording van de risico's van EMV willen vergroten.

Organisatie

De doelstelling wordt gerealiseerd met ondersteuning van vrijwilligers georganiseerd per deelgebied, waar in totaal ca 20 vrijwilligers actief zijn.

In de volgende deelgebieden zijn vrijwilligers actief:

1. Redactie: uitgave van het EHS-Bulletin en nieuwsberichten per email
2. Techniek & Kennis: ontwikkeling meettechniek en afscherming tegen EMV, bijhouden en beoordelen wetenschappelijke publicaties, initiëren van onderzoeksvragen
3. Lotgenotencontacten: met o.a. een telefoondienst waar mensen met hun individuele vragen terecht kunnen, gelegenheid om te herstellen door verwijzing naar schone logeeradressen, organisatie landelijk een regionale contactdag(en) voor contacten en informatie-uitwisseling
4. Publieke relaties: communicatie naar buiten, ontwikkeling informatiefolders, inhoud website en sociale media (facebook, twitter)

Voor een aantal specifieke werkzaamheden wordt een beroep gedaan op betaalde (professionele) krachten. Zo is de opmaak en druk van o.a. het EHS-Bulletin uitbesteed aan een grafisch vormgever/drukkerij.

Voor het uitvoeren van (huis)metingen met een daarbij behorend advies wordt verwezen naar bedrijven verenigd in de Vereniging Meetspecialisten Elektromagnetische Straling, VEMES. Met de (leden van) VEMES vindt afstemming plaats om de laatste stand van inzichten in de praktijk toe te passen en om gezamenlijke kennisontwikkeling terug te vertalen in onderzoeksvragen.

Met de afhankelijkheid van vrijwillige inzet van mensen is de continuïteit van de verschillende activiteiten sterk onderhevig aan wisselingen. Het behoud en werving van vrijwilligers is een constant punt van aandacht. De activiteiten dienen steeds afgestemd te worden op de beschikbare capaciteit aan vrijwilligers.

ACTIVITEITEN IN 2017

Inleiding

De stichting heeft gezocht naar nieuwe manieren om gezondheidseffecten van EMV onder de aandacht te brengen, zodat de bewustwording in de samenleving wordt vergroot. We doen dit door het probleem van EHS (elektrogevoeligheid) te verbreden naar elektrostress. EHS is een vergaande consequentie van chronische stress door EMV. Zodoende wordt er ook een link gelegd met veel voorkomende klachten als slapeloosheid, tinnitus, chronische vermoeidheid en burn-out. De verklaring hiervoor is door veel wetenschappers en milieu-artsen al onderschreven, namelijk dat EMV-stress geeft op celniveau, waardoor de verscheidenheid aan klachten kan ontstaan.

15^e Landelijke contactdag

Op de landelijke contactdag in het mooie dorps huis van Spijk kwam weer een groot aantal nieuwe en oude donateurs (70) af. Na een wetenschappelijke voordracht over magneetvelden en een overzicht van onze betrekkingen met Europese organisaties werd de ochtend afgerond met een bijdrage over EHS in de kunst. In de middag werden nieuwe activiteiten van de stichting geselecteerd aan de hand van discussies in themagerichte werkgroepen. De stichting presenteerde zich daarbij nadrukkelijk als platform voor maatschappelijke initiatieven, waarbij uitgegaan wordt van het begrip elektrostress

Informatielijn 0900 9266

In april heeft ZonMW de subsidieaanvraag om de informatielijn van stichting EHS te professionaliseren gehonoreerd. In samenwerking met de GGD wordt er onderzoek gedaan om inzicht te krijgen in het aantal en de aard van de problemen van elektrogevoeligen. Door deze subsidie heeft de stichting ruimere mogelijkheden om het telefoonteam beter te begeleiden in hun lastige taak. Behalve een betere organisatie rond het centrale nummer 0900-9266 zijn onder leiding van psycholoog Wouter Jan van Keulen regelmatig trainingen georganiseerd om bellers beter te leren omgaan met hun problemen. De telefoonlijn is niet alleen bedoeld voor mensen met klachten maar ook voor familieleden, hulpverleners en maatschappelijke organisaties. Door het Kennisplatform EMV en gezondheid is een aparte training aangeboden via de organisatie 113 om de weerbaarheid van de leden van het telefoonteam te vergroten bij mensen die aangeven suicide te overwegen. Nadat twee leden van het telefoonteam vanwege hun elektrogevoeligheid zijn geëmigreerd naar het buitenland, hebben we in 2017 twee nieuwe leden aan het team kunnen toevoegen die in korte tijd zijn ingewerkt, met name door de inspanningen van Carolien Schooneveld.

Kamervragen

Begin november zijn door het CDA-kamerlid Maurits van Martels schriftelijk Kamervragen gesteld aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over de effecten van EMV, de bescherming ertegen en over elektrogevoeligheid. Daar is een traject van ruim een jaar aan vooraf gegaan, waarbij bleek dat dit dossier moeilijk is voor Kamerleden. Er zijn namelijk al veel vragen gesteld en de overheid heeft dit telkens vrij gemakkelijk naast zich neergelegd. In een klein team van juristen en bestuursleden van de stichting EHS zijn nu nieuwe vragen geformuleerd of zijn eerder gestelde vragen anders onderbouwd.

Eind 2017 heeft de staatssecretaris van Milieu geantwoord met als kernboodschap dat het onwaarschijnlijk is dat er door EMV-gezondheidseffecten ontstaan. De staatssecretaris leunt daarbij sterk op informatie van de Gezondheidsraad, het ICNIRP en het Kennisplatform die volgens haar onafhankelijk zijn. Adviezen van de IARC-commissie van de WHO, waarin wel wordt gewaarschuwd worden echter zonder duidelijke argumenten terzijde geschoven. Daarnaast wordt gevraagd aan de Telecom-providers om op vrijwillige basis de blootstelling van EMV zo laag mogelijk te houden met name gemotiveerd om de energiebesparing te stimuleren. Ook geeft ze aan dat er een studie naar mogelijke gezondheidseffecten wordt verlengd.

De stichting is zeer teleurgesteld door dit antwoord. Het woord onafhankelijkheid wat betreft haar adviesorganen wordt te makkelijk in de mond genomen en versterkt het vermoeden dat er eenzijdig vanuit economische belangen naar dit onderwerp gekeken wordt. Het is bovendien onduidelijk hoe het onderzoek in Nederland waarvan de stichting vindt dat ze actueel is, vorm krijgt. Het grote onderzoeksprogramma van ZonMW loopt af en er zijn geen onderzoeksinstituten die dit onderwerp in hun programma gaan opnemen. De "Nederlandse wetenschap" lijkt het beter te weten dan veel buitenlandse wetenschappers, maar ontwikkelt geen eigen kennis om het probleem te volgen.

Kennisplatform EMV en gezondheid

In maart heeft de stichting zich op het laatste moment afgemeld voor een vergadering van de Klankbordgroep. Hoewel er spreektijd was gereserveerd, hadden we het gevoel via dit platform de overheid niet meer te bereiken. Deze spreekbuis van de overheid heeft volgens ons geen oren. Wel werden kort na deze afzegging een aantal wensen van de stichting eindelijk gehonoreerd. Een cursus suïcide preventie en subsidie voor het professionaliseren van de hulplijn. Toch hebben we nog steeds geen verwachtingen van dit platform. Er zitten te veel partijen aan tafel die niet willen bewegen of die geen invloed op hun achterban hebben, vandaar dat het bestuur besloten heeft minder energie te stoppen in deze bijeenkomsten.

Politiek

Op het einde van het jaar hebben we de definitieve stap kunnen zetten naar een nieuw logo. Het oude logo, de schreeuw van Edward Munch voldeed niet meer, omdat deze door veel verschillende organisaties wordt gebruikt en te veel het slachtoffergevoel benadrukte. Ontwerper Özender Akyol heeft samen met Anne Bressers een nieuwe vorm gevonden waar we ons beter in kunnen vinden.

Regionale contactdagen

Er waren in 2017 ook weer regio's actief om lotgenoten in hun buurt met elkaar in contact te laten komen. De belangstelling is wisselend en lijkt samen te hangen met het thema dat centraal staat. Er komen wel steeds nieuwe mensen bij die zich aanmelden.

FINANCIËEL JAARRAPPORT 2017

Het financieel verslag, bestaande uit de balans en de staat van baten en lasten geeft inzicht in de vermogenspositie van de stichting en het resultaat over 2017.

De stichting is statutair verplicht jaarlijks een financieel verslag op te stellen.

Het verslag is zo nauwkeurig mogelijk ingericht volgens de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen (Richtlijn FW) van het CBF. De richtlijn is uit praktische overwegingen niet op alle punten gevolgd.

Stichting EHS is niet in het bezit van het CBF-keurmerk. Reden hiervoor zijn de hoge kosten voor verwerving van het keurmerk.

Als kleine fondsenwervende stichting is het mogelijk een verklaring van geen bezwaar bij het CBF aan te vragen. Ook daar zijn echter naar verhouding hoge kosten mee verbonden. Het bestuur heeft geconcludeerd dat de kosten voor het 'keurmerk' of de 'verklaring van geen bezwaar' een te zwaar beslag op de begroting leggen.

Het rapport is opgesteld door de penningmeester en gecontroleerd door een bestuurslid. Gezien de beperkte geldelijke middelen van de stichting heeft het bestuur besloten de komende jaren geen controle door een externe deskundige te laten verrichten.

In de toekomst wordt dit elk jaar opnieuw bekeken aan de hand van de actuele financiële mogelijkheden.

Balans per 31 december 2017

(in euro's)

	31-dec-17	31-dec-16	31-dec-15
Activa			
materiele vaste activa	1	1	1
vorderingen en overlopende activa	168	632	0
liquide middelen	2.167	7.421	5.940
	+	+	+
totaal	2.336	8.054	5.941
Passiva			
continuïteitsreserve	1.800	1.800	1.800
herbestedingsreserve	311	3.638	3.760
Overlopende passiva	225	2.616	381
	+	+	+
totaal	2.336	8.054	5.941

Staat van baten en lasten

(in euro's)

	2017	2016	Mutatie tov vorig jaar	begroot 2017
Baten				
donaties/abbonement	9.156	6.956	2.200	6.790
Verkoop advertenties EHS Bulletin	713	896	-183	960
lezingen/presentatie/bijdragen aan derden			0	0
			0	
	+	+	0	+
som der baten	9.869	7.852	2.017	7.750
			0	
			0	
Lasten				
Publicaties: nieuwsbrief, folders	3.400	3.012	387	3.980
Bestuurskosten	418	248	170	600
Algemene kosten	541	1.365	-824	1.160
Investerings/afschrijvingen	0	0	0	0
Projecten en activiteiten	8.837	3.348	5.489	2.010
Fondsenwerving	0	0	0	0
	+	+	0	+
som der lasten	13.196	7.973	5.223	7.750
Resultaat	-3.328	-122	-3.206	0

Resultaatbestemming

toevoeging/onttrekking aan:

	2017	2016
herbestedingsreserve	-3328	-122
continuïteitsreserve	0	0
	+	+
	-3.328	-122

kentallen fondswerving

kosten stichting/opbrengsten	10%	21%
besteding aan doelstelling/opbrengsten	90%	79%
grens: 25%	100%	100%

Toelichting algemeen

Grondslagen voor financiële verslaglegging

Waardering heeft plaatsgevonden tegen nominale waarden, tenzij anders is vermeld.

Uitgangspunt voor de waardering vormen de historische kostprijzen; uitgangspunt voor de bepaling van het resultaat, de historische kosten.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de daarmee samenhangende lasten over het verslagjaar, rekening houdend met de gehanteerde grondslagen van waarderingen en resultaatbepaling.

Alle bedragen luiden in euro's.

Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarde minus de afschrijvingen. De afschrijvingen zijn lineair en de volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- (Computer)apparatuur en programmatuur 33%
- Inventaris/kantooruitrusting: 20%.

Alle materiële vaste activa zijn benodigd voor de bedrijfsvoering. Daartoe wordt, conform de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen, een bedrag gelijk aan de boekwaarde als bestemmingsreserve Fonds Activa Bedrijfsvoering aangehouden.

Besteedbaar vermogen

Het besteedbaar vermogen omvat schenkingen, legaten en erfstellingen en donaties evenals andere verkrijgingen. Het besteedbaar vermogen wordt deels toegerekend aan een bestedingsreserve en deels aan een continuïteitsreserve. De continuïteitsreserve bestaat uit dat deel van het vermogen dat door het bestuur is afgezonderd voor een specifiek doel, namelijk de waarborging van de continuïteit van de activiteiten van de stichting. De bestedingsreserve wordt ingezet voor realisering van de doelstellingen van de stichting.

Overige activa en schulden

De overige activa en schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders is aangegeven in deze toelichting. Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten

Baten uit eigen fondsenwerving worden in de resultatenrekening opgenomen op het moment van ontvangst. Een correctie wordt toegepast voor donaties die duidelijk betrekking hebben op een volgend jaar, in dit geval 2018. Deze

correctie is opgenomen als 'kortlopende schuld'. Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Te ontvangen subsidies worden verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidie zal worden ontvangen.

Lasten

Kosten worden systematisch toegerekend aan doelstellingen, fondsenwerving en kosten eigen organisatie. Te verstrekken subsidies worden verantwoord op het moment dat de subsidie daadwerkelijk is verstrekt.

Toelichting op de balans 2017

Liquide middelen

Betreft het saldo van de bankrekeningen per ultimo van het jaar. De betalingen en ontvangsten lopen via een rekening bij de ING-bank.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is onveranderd gebleven. Deze wordt zo voldoende geacht.

Bestedingsreserve

Het negatief saldo van de som van baten en lasten is verdisconteerd in een evenredige afbouw van de bestedingsreserve.

Overlopende passiva

Deze post bevat donaties voor 2017 die ontvangen zijn in december 2016. Deze donaties zijn te beschouwen als bijdragen voor 2017 en zijn daarom als vooruit ontvangen opbrengsten opgenomen.

Vorderingen en overlopende activa

Deze post bestaat uit nog niet ontvangen gelden voor advertenties en een nabetaalde donatie voor 2017.

Materiele vaste activa

In 2010 is meetapparatuur aangeschaft. De investering is in 2010 in één keer afgeschreven. De post materiele vaste activa geeft de resterende boekwaarde aan van de apparatuur.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2017

Baten

De post donaties laat ook dit jaar weer een behoorlijke toename zien ten opzichte van de begroting. Veel mensen doneren een extra bijdrage. Deze incidentele donaties laten zich slecht voorspellen, en is achteraf te concluderen dat er voorzichtig begroot is geweest. Het aantal donateurs dat gebruik maakt van de ANBI-faciliteiten om belastingvrij te schenken neemt toe. Een positieve ontwikkeling aangezien deze baten zeer welkom zijn en zich prima laten begroten.

Lasten

De post publicaties is lager uitgevallen dan begroot, de herdruk van foldermateriaal is niet uitgevoerd. De bestuurskosten zijn lager dan begroot.

Voor een aantal activiteiten heeft het bestuur gedurende het jaar besloten geld ter beschikking te stellen. Zo is voor het telefoonteam weer een aantal trainingen verzorgd zodat zij beter mensen te woord kunnen staan en in kunnen spelen op de soms zware problematiek waarmee ze geconfronteerd worden. Het telefoonteam is ook op technisch gebied bijgeschoold. Daarvoor zijn vooruitlopend op de ontvangst van de subsidie van ZonMW extra bestedingen gedaan.

De herbestedingsreserve is voldoende groot voor deze incidentele bestedingen.

Resultaat

Als resultaat van de baten en de lasten rest een negatief saldo van € 3.328,00. Het negatief saldo is ten laste van de herbestedingsreserve gebracht.

Verantwoording bestedingen

Van alle opbrengsten in 2017 is 90 % besteed ter ondersteuning van de doelstellingen van de stichting EHS, 10% is besteed aan kosten van de stichting zelf inclusief fondsenwerving. Uitgangspunt daarbij is dat de bestedingsreserve steeds ten nutte van de doelstelling ingezet wordt.

Aan fondsenwerving zijn geen specifieke kosten gelabeld. Via het geven van ondersteuning en voorlichting en de toezending van het EHS Bulletin vindt op een meer indirecte wijze tevens fondsenwerving en donateurswerving plaats.

De Richtlijn Fondsenwerving van het CBF maakt onderscheid tussen kosten die gemaakt worden om gelden te werven en kosten die worden gemaakt om deze gelden uit te geven. Volgens deze richtlijnen mogen de kosten voor fondsenwerving en beheerskosten van de stichting niet meer bedragen dan 25% van het ontvangen donatiebedrag. Met het bovengenoemde percentage van 10 % wordt ruim voldaan aan de richtlijn.